

Ügyiratszám: SZOC/1284-10/2019
Ügyintéző: Korpai Tibor

TÁJÉKOZTATÓ

- a Közgyűléshez —

- a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

2018. évi szakmai tevékenységéről -

Dr. Ulrich Attila
alpolgármester

Dr. Krizsai Anita
Szociális és Köznevelési Osztály vezetője

törvényességi véleményezést
végző személyek aláírása:

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Faragóné Széles Andrea
Jegyzői kabinet vezetője

Az előterjesztést véleményezi:

Szociális, Egészségügyi és Ifjúsági Bizottság
Köznevelési, Kulturális és Sport Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. A KEF tevékenységét a városban lakók életminőségének javítása, a drogprobléma társadalmi hatásainak mérséklése, a lakosság életminőségének javítása érdekében folytatja. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószer Egyeztető Fóruma Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében a Közgyűlés részére tájékoztatót készít az éves munkáiról, eredményeiről, az ellátórendszer működéséről, szükség szerint képviseli a KEF érdekeit a Közgyűlés felé, javaslatot tesz.

A KEF tagság együttműködését jelzik az év folyamán kialakított programok. Ilyen volt többek között a KAB-KEF-17-A-26004 azonosítószámú „Nyíregyháza MJV KEF koordináció fejlesztése” című pályázat megvalósítása, amelyben az önkormányzati koordináció előnyeit tapasztalta meg a tagság, a ferencvárosi KEF szervezet működésén keresztül. Nyár elején egy kommunikációs tréning szerveződött a munkacsoportok közötti kapcsolatfejlesztés érdekében.

A KEF társszervezője volt a 2018. április 19-én megrendezett II. Nyíregyházi Ifjúságkonferenciának, a Nyíregyházi Ifjúsági Kerekasztallal és a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karral közösen. A plenáris előadások között helyet kapott dr. Erdélyi Ágnes főorvos asszony „Drogpolitikai helyzetkép Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című előadása, majd a szakmai munkát színesítette a KEF egy önálló prevenciószekciója.

A KEF önálló nagyrendezvénye a 2018. június 26-án megrendezett „Tiszta életet élek” munkacímű kábítószer-ellenes világnapi esemény volt. A rendezvényeket önkormányzati gyermektáborokban tartottuk, ahol a résztvevő KEF tagszervezetek sokszínű programokat biztosítottak a gyermekeknek. A két helyszínen különböző kreatív és szórakoztató feladatokon keresztül történt a felvilágosítás és az érzékenyítés, valamint drokkereső kutya bemutatót is szerveztünk.

A 2019-as tervek között szerepel a városi drogstratégia felülvizsgálata, és a KAB-KEF-18-A-26301 azonosítószámú „Tudáskészlet és munkamódszerek fejlesztése a NYÍR-KEF-ben” című pályázat megvalósítása, amelyben többek között KEF Ifjúsági Klub létrehozását, workshop ülések tartását és szakmai konferencia megrendezését vállalta a KEF.

Az előterjesztett szakmai tájékoztatót a KEF Operatív Vezetői Testülete 2018. december 13-án elfogadta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozat –tervezetet, valamint annak mellékletét elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2019. március 20.

Tisztelettel:

Dr. Krizsai Anita
osztályvezető

Melléklet a SZOC/1284-10/2019. számú előterjesztéshez

HATÁROZAT - TERVEZET

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

...../2019. (III. 28.) számú

h a t á r o z a t a

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2018. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztató tudomásul vételéről

A Közgyűlés

az előterjesztést megtárgyalta és a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2018. évi szakmai tájékoztatóját tudomásul veszi.

Nyíregyháza, 2019. március 28.

A határozatról értesülnek:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ a címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal érintett belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3./ A KEF szakmai elnöke

Cy/ko

**NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

SZOCIÁLIS és KÖZNEVELÉSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.
TELEFON: +36 42 524-585; FAX: +36 42 524-586
E-MAIL: NYHSZOC@NYIREGYHAZA.HU

Melléklet a/2019. (III. 28.) számú határozathoz

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata
Kábítószerügyi Egyeztető Fórum**
2018. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztató

011 -

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBITÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

2018. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatója

1. Bevezetés

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószer Egyeztető Fóruma (továbbiakban KEF) 2001 óta működő, 22 szervezetből álló szakmaközi testület. 2015-ben a Kábítószer Egyeztető Fórum újjáalakult, feladatait és új munkamegosztási stratégiát hozott létre hatékonyságának növelése érdekében, figyelembe véve a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013–2020 szempontjait.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 81/2015.(IV.23.) számú határozatával jóváhagyta a Kábítószer Egyeztető Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatát, amelynek értelmében a KEF a Közgyűlés részére tájékoztatót készít az éves tevékenységeiről, eredményeiről, a városi droghelyzet alakulásáról, az ellátórendszer működéséről, szükség szerint képviseli a KEF érdekeit a Közgyűlés felé, továbbá javaslatot tesz.

A KEF szakmai feladatait munkacsoportokban végzi, amelyeket a tagszervezetek alkotnak. A tagszervezetek és a munkacsoportok partneri kapcsolatban állnak, amelynek alapja a hatékony kommunikáció és az érdekmentes kooperáció.

2. Jogi keretek

Az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés területén, a KEF-ek munkájának hatékonyabbá tételét, hatókörük kiterjesztését, az önkormányzat szerepének és felelősségvállalásának erősítését, továbbá a kormányhivatalokkal való együttműködés erősítését és jogi kereteinek kialakítását a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 szülő 80/2013. (X. 16.) OGY határozat fogalmazza meg. A határozat megnevezi a beavatkozás színtereit és a feladatokat, amely elősegíti a KEF-ek helyi szerepvállalását és koordinációs tevékenységét.

Kormányunk a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2017–2018. évekre vonatkozó szakpolitikai programjáról szóló 1669/2017. (IX. 15.) számú Kormányhatározatában fogalmazta meg az elmúlt két évre vonatkozó szempontokat. A program a keresletcsökkentés területén az egészségfejlesztés és a kábítószer-megelőzés rendszerének fejlesztését kívánja előmozdítani, prioritásként kezelve az univerzális, célzott, javallott programok minél szélesebb körben és minél több szinten történő megvalósítását. Kiemelt figyelmet fordít a családok és közösségek bevonására, a veszélyeztetett célcsoportok elérésére (pl. gyermekvédelmi terület), a speciális szempontok érvényesítésére (pl. hátrányos helyzetű lakosság).

Az új szerek rohamos megjelenése szükségessé teszi, hogy egy új monitorozási, kockázatértékelési rendszer kerüljön kidolgozásra, amely alapján a megfelelő információ birtokában felelős döntés születik a designer drogok ellenőrzéséről.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBITÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény fekteti le az új szabályozás kereteit, míg a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012 (IV. 2.) Kormányrendelet határozza meg az új pszichoaktív anyagok bejelentésével, előzetes szakmai értékelésével, listára vételével és kockázatértékelésével kapcsolatos folyamatokat és felelősöket. Az előzetes szakmai értékelésen átesett, új pszichoaktív anyaggá minősített szerek az az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló 55/2014-es EMMI rendeletben találhatóak.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény többszöri módosítása is a megváltozott kábítószer-helyzetet követi. A törvény hat tényállásban rendelkezik a kábítószerrel kapcsolatos cselekményekről, amelyeket „Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények” közé sorolja:

1. kábítószer-kereskedelem (kínálás, átadás, forgalmazás),
2. kábítószer birtoklása (a termesztés, előállítás, megszerzés, tartás, az ország területére behozatal, onnan kivitel, illetve az ország területén való átszállítás),
3. kóros szenvedélykeltés (az a nagykorú személy, aki egy kiskorút kábítószernek vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetére rábír vagy rábírnai törekszik),
4. kábítószer készítésének elősegítése (ha valaki kábítószer előállítása céljából ehhez szükséges anyagot, berendezést vagy felszerelést (a) készít, megszerez, szállít, vagy azt (b) forgalomba hozza, vagy azzal kereskedik),
5. kábítószer-prekurzorral visszaélés,
6. új pszichoaktív anyaggal visszaélés (a kábítószerre vonatkozó bűncselekmények struktúráját követve, azonban enyhébb büntetési tételekkel szabályozza az új pszichoaktív szerekkel kapcsolatos cselekményeket. Amennyiben az új pszichoaktív anyag a csekély mennyiséget nem éri el, akkor a büntetőeljárás megszüntetésre kerül, és szabálysértési eljárás indul az új pszichoaktív anyag birtoklóval szemben).

A kiszabható büntetések értelmében a kereskedelem 2-8 évi, míg a kábítószer birtoklása 1-5 évi szabadságvesztéssel büntethető. Ez alól kivételt képez a csekély mennyiségre elkövetett birtoklás, mely esetben megszüntethető az eljárás, ha az elkövető vállalja, hogy az elsőfokú ítélet meghozataláig „elterelésen” (kábitószer-használatot kezelő ellátás) vesz részt. Magyarországon a bűncselekményhez rendelt büntetési tételt elsősorban a kábítószer mennyisége, vagy a bűncselekmény elkövetésének körülményei befolyásolhatják, a kábítószer típusa nem befolyásolja a kiszabott büntetést.

3. A KEF működése

3.1. A KEF célja

Az egészségi állapot fenntartása és lehető legteljesebb helyreállítása érdekében elősegíti az egészséges élet feltételeinek kialakítását. Erősíti a helyi közösség aktív szerepvállalását, valamint

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

növeli az együttműködést a családon (szülők - gyermekek - különböző generációk), a kortárs csoporton és az iskolán (pedagógusok - diákok - iskolai egészségügyi szolgálat) belül, továbbá a területen működő különböző közösségek és intézmények között. A KEF rész céljait a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013-2020) szóló határozat szellemisége szerint határozza meg.

3.2. A KEF feladatai

Kiemelt feladata, hogy támogatja az „alulról jövő” kezdeményezéseket. Szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti a pályázatokon való helyi részvételt. Tevékenységét a megelőzés, kezelés, ellátás, ártalomcsökkentés, kínálatcsökkentés területén végzi. Koordinálja a városban a káros szenvedélyek elleni egységes fellépést, megszervezi és összehangolja a stratégiai célokat szolgáló megelőzési tevékenységeket, célzott megelőző beavatkozás igénybevételeinek lehetőségét biztosítja a veszélyeztetett, sérülékeny személyek és csoportok számára. Biztosítja a megelőzés, a szakszerű beavatkozás, illetve kezelés igénybevételeinek lehetőségét a függőnek nem minősülő, de problémás kábítószer-használat jeleit mutató személyek számára, továbbá támogatja a családtagokat és a hozzátartozókat. Támogatja az intézmények szocializációs feladatainak hatékonyabb ellátását szolgáló folyamatokat.

3.3. A KEF felépítése

A KEF működését a Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A KEF legalább fél évente, de a végrehajtandó feladatok miatt - az elnök vagy a KEF tagok indítványára - ettől eltérő időpontokban ülésezik, melyet az elnök, távollétében a titkár hív össze. A két ülés között a folyamatos teendőket a KEF szűkített, operatív vezető testülete végzi. A testület legalább negyedévente ülésezik.

A KEF munkacsoport üléseken időszakos aktualitások és a tagszervezetek saját programjai kerülnek előtérbe, amelyek során a munkacsoportok véleményezték és ötletekkel, tanácsokkal segítették egymás munkáját.

A KEF Operatív Vezetői Testület ülésein a munkacsoport vezetők beszámoltak a negyedéves munkákról, az elért eredményekről. A vezetői üléseken megfogalmazódtak azok a stratégiai lépések, amelyeket ezt követően a munkacsoportok próbáltak kivitelezni. A vezetők nagy figyelmet fordítottak a munkacsoportok, tagszervezetek tevékenységeivel kapcsolatos párhuzamosságok kiküszöbölésére.

A KEF Operatív Vezető Testület szakmai- és társelnöke:

- Dr. Erdélyi Ágnes szakmai elnök
- Dr. Ulrich Attila társelnök, Nyíregyháza MJV alpolgármester

A KEF munkacsoportok és vezetői:

- Tullner Gabriella - Kezelés-ellátás munkacsoport vezető
- Szilágyi Pálné - Prevenációs munkacsoport vezető
- Lengyelne Pogácsás Mária - Közösségi Együttműködés munkacsoport vezető
- Gurbán Csaba - Kínálatcsökkentési munkacsoport vezető

A tagság nyitott, a szakterületen aktív, tevékeny szervezetekkel és szakemberekkel folyamatosan bővíthető. A tagság felülvizsgálatára 2019-ben kerül sor.

4. Helyzetkép

4.1. Diákok körében végzett felmérés

2018-ban átfogó vizsgálat, kutatás nem történt a területen, viszont dr. Erdélyi Ágnes vezetésével a drogambulancia csapata már 2017-ben elkezdett egy felmérést a fiatalok droghasználattal kapcsolatban, amelyet 2018-ban eredményesen folytattak. Míg 2017-ben az elektronikus úton történt lekérdezés során összesen 214 főtől érkezett információ, addig 2018-ban 364 fő reagált a megkeresésre. A cél az volt, hogy minél nagyobb számban érkezzenek válaszok az általános és középiskolás korosztályból.

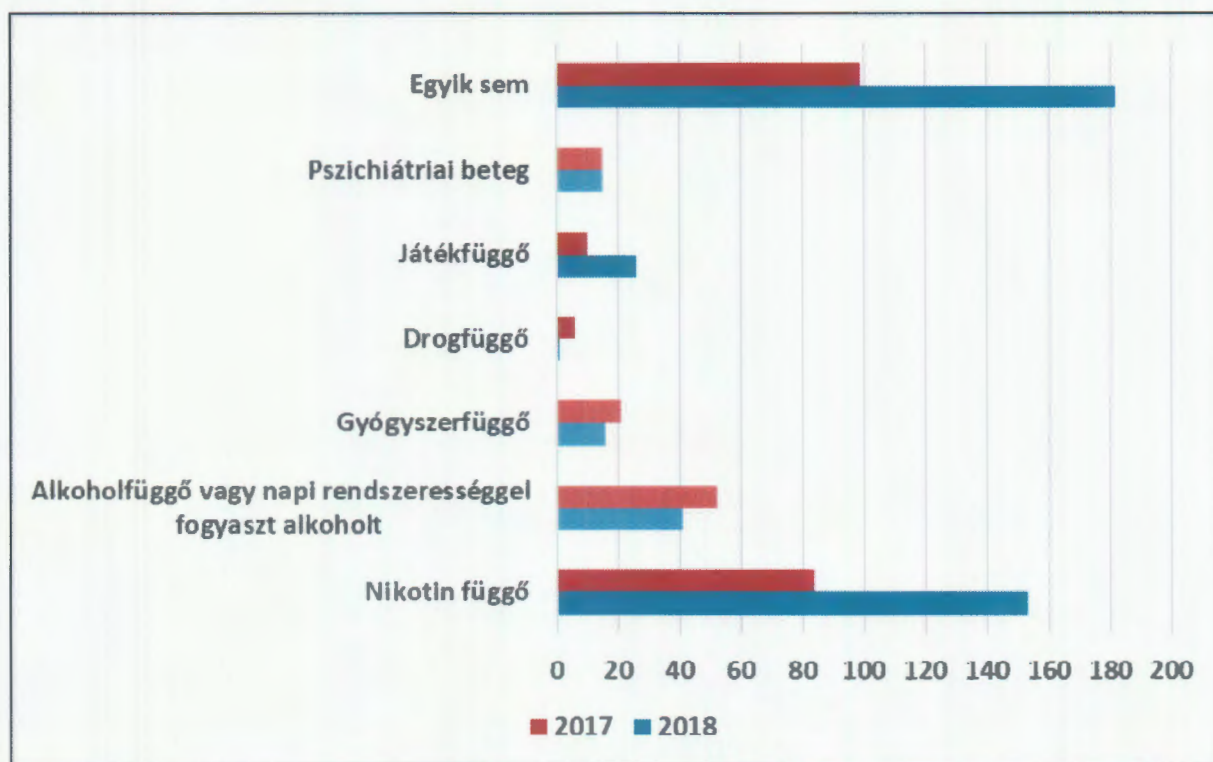
A kérdőívet kitöltők között a nemek aránya megcserélődött, 2018-ban a válaszadók 44 %-a nő, míg a 56 %-a férfi volt, míg előző évben a válaszadók csupán 1/3-a volt férfi. A legaktívabbak a megyeszékhelyen élők voltak, életkor szerinti megoszlásukat tekintve pedig leginkább a 12-22 év közötti korosztály képviselte magát (91,6 %).

Az iskolai végzettségre vonatkozó adatokon visszaköszön az általános és középiskolás korúak elérése, hiszen 30 %-uk nyilatkozott arról, hogy kevesebb, mint 8 általánossal rendelkezik, 46 %-uk pedig középfokú oktatásban tanult. A kitöltők 7 %-a volt középfokú végzettségű, míg 9 %-uk főiskolát vagy egyetemet végzett.

Az alkohol és dohánytermékek társadalmi elfogadottsága, beágyazottsága közismert, sajnos a szocializációs folyamatban könnyen „átörökíthetők” a gyermekekre.

Családjában van-e olyan, aki...

1.számú ábra

Forrás: Dr. Erdélyi Ágnes – Pillanatfelvételek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében - kutatási anyag

NYÍRKEF

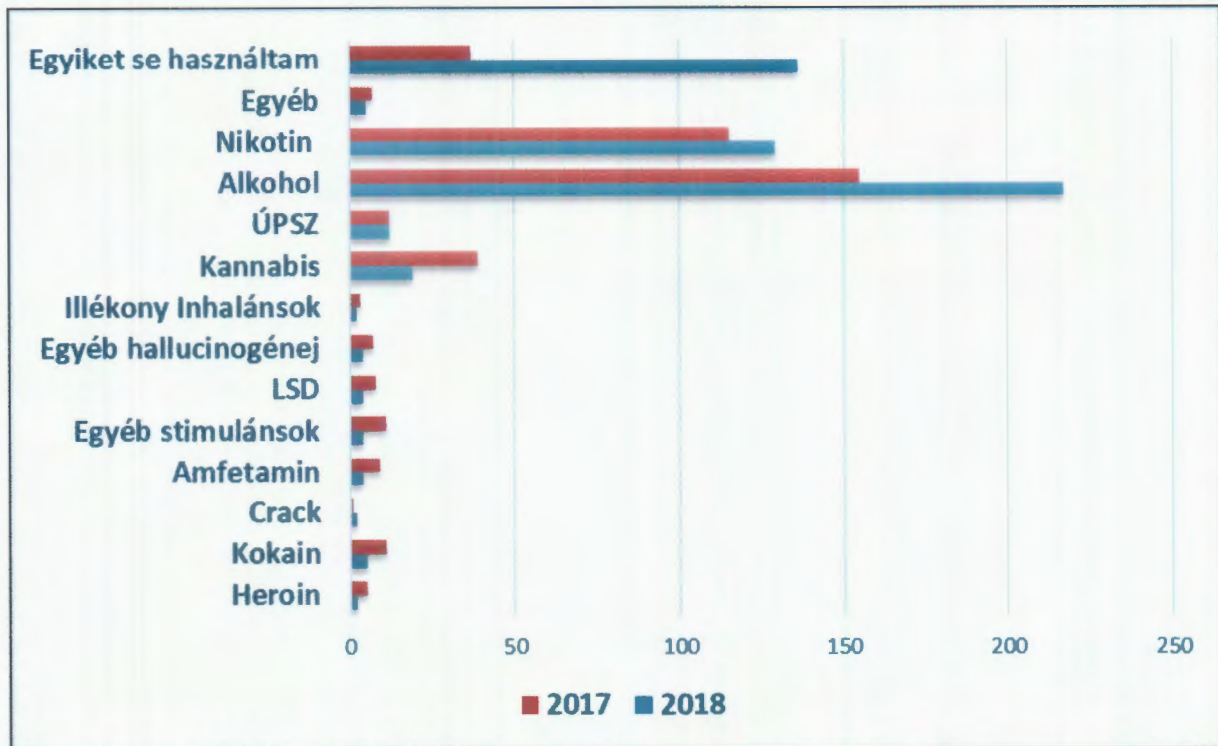
NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Bízató adatot láthatunk az ábrán, miszerint a válaszadók legalább felénél nem tapasztalható káros szenvedély, bár ennek ellenére nem elhanyagolható, hogy még mindig 41 %-ban jelen van a dohányzás, és 11 %-ban az alkohol a családok életében.

Ezt a tendenciát támasztja alá a kipróbált szerekre vonatkozó kérdésre adott válaszok összesítése.

„Azok a szerek, amit élete során kipróbált/használt”

2. számú ábra

Forrás: Dr. Erdélyi Ágnes – Pillanatfelvételek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében - kutatási anyag

Az elmúlt évhez hasonlóan, a kipróbált szerek között a kannabisz „népszerűsége” látható, de megfigyelhető, hogy a felsorolt szerek közül nem maradt kipróbálatlanul egy sem, vagyis a kemény drogok fogyasztására irányuló szándék a 2018-as mintavételben is tetten érhető. Az általános iskolás korosztály magas részvételi aránya javította fel a „egyiket se használtam” kategóriát.

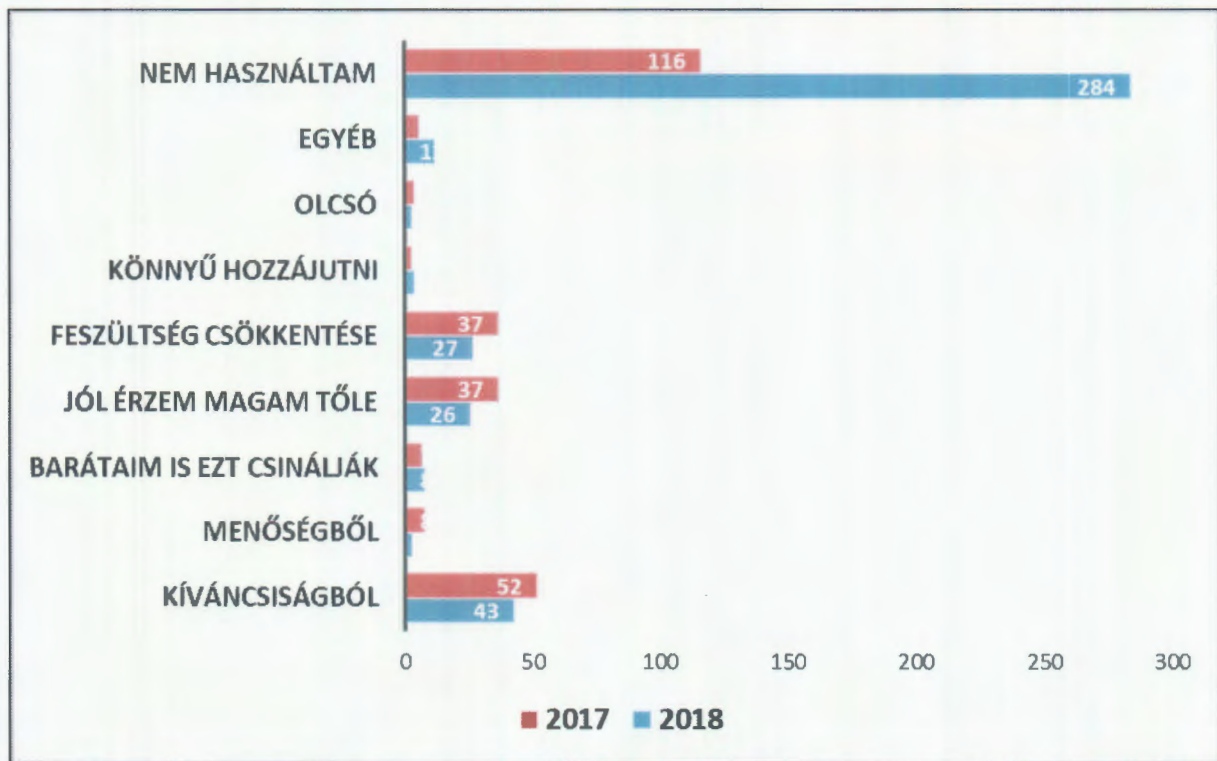
A szerhasználat gyakoriságával kapcsolatban a megkérdezettek 35,9 %-a válaszolta, hogy életében egyszer próbálta ki az adott szert, míg 14,8 %-uk pedig havi rendszerességgel élt tudatmódosító szerekkel. Természetesen az alkohol és cigaretta fogyasztás esetében a napi, és a „hetente többször” gyakoriságra érkezett válasz. Ez az adat is igazolja a két szer társadalmi elfogadottságát.

A motiváció felmérésére irányuló kérdésnél (3. sz. ábra) a válaszadók 11,8 %-a kíváncsiságból fordult tudatmódosító szerekhez, valamint mintegy 3 %-uk a baráti társaságban, leginkább a megfelelő vágyás miatt próbált ki valamilyen drogot. A jó hangulat megteremtése érdekében, illetve valamilyen feszültséget csillapítása okán 14,5 %-ra jellemző. Ez az adat jelzi, hogy egyes csoportok szerhasználati kockázata nagyon magas. Mivel az alkohol és dohánytermékeket nem tekintik drogoknak, így rendkívül magas lett a „nem használtam még” kategória.

„Miért használ/használt drogokat”

3. számú ábra

Forrás: Dr. Erdélyi Ágnes – Pillanatfelvételek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében - kutatási anyag

A kutatás vizsgálta a különböző drogokkal kapcsolatos ismereteket, ezen belül azt, hogy mennyire tartják veszélyesnek, egyformán veszélyesek-e ezek a szerek. A válaszokból kiderült, és ez mindkét kutatási évre igaz, hogy a kitöltők több mint 70%-a szerint van eltérés a drogok között, vagyis nem egyformán veszélyesek. A fiatalok szerint a heroin a legveszélyesebb, majd ezt követik a kokain, LSD, amfetamin és származékai.

Az „1-10” skálán (1-es az „egyáltalán nem veszélyes”, míg a 10-es a „nagyon veszélyes”) értékelt drogtípusok kapcsán elmondható, hogy az előző évhez hasonlóan objektív a fiatalok megítélése, vagyis nagy arányban a felső értékeket jelölték. Elsősorban a kemény drogok és az új pszichoaktív szerek, valamint a designer drogok kockázatértéke magas. A kannabisz pedig 2018-ban már inkább veszélyes anyagok közé került, pedig 2017-ben még a válaszadók 44,8%-a az alsó szegmensbe rangsorolva, nem tartotta kockázatosnak ezt a szert. Az alkohol esetében viszont a válaszadók 53,9 %-a inkább tartja veszélytelennek, mint veszélyesnek az alkoholt, ami nagyon elgondolkodtató adat.

A fiatalok ezen adatok ellenére 71,8 %-ban általánosságban úgy gondolja, hogy nem szükséges a bulizáshoz bármilyen tudatmódosító szert használni.

A kutatás összegzéseként megállapítható, hogy az elmúlt évek tapasztalataihoz koherensen illeszkednek a kutatás eredményei. Az általános iskola felső tagozatában a gyerekek kíváncsisága nagyobb, mint a tiltás ereje, hamar kipróbálják az alkoholt és a cigarettát, ritkábban sajnos egyéb tudatmódosító szert is. Az iskolaváltáskor új közösségbe lépve felerősödhetnek a vagányságból, az új csoportban való megfelelési kényszerből fakadó próbálkozások. Ebben a korban már napi szinten

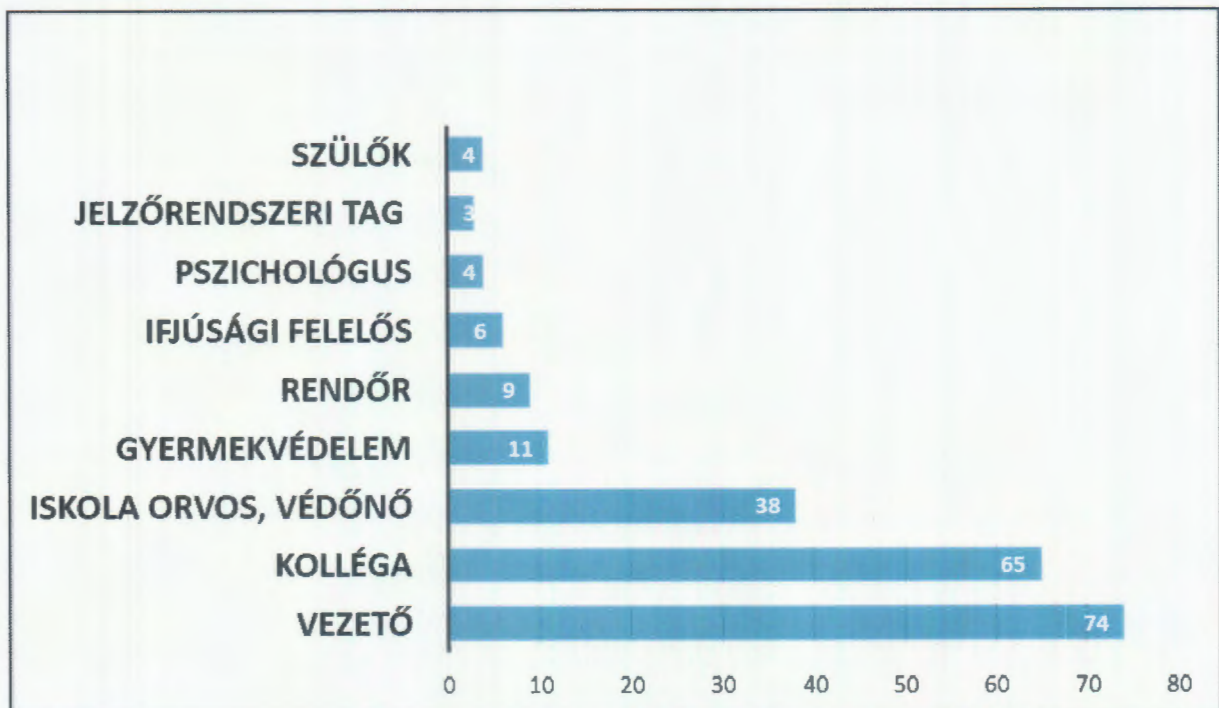
elterjedt a dohányzás és jellemző a heti rendszerességű alkohol fogyasztás. Mivel az alkoholfogyasztást veszélytelenebbnek vélik, a visszatartó ereje kisebb a veszélyesebbnek ítélt egyéb tudatmódosítókkal szemben. Az életkor növekedésével az egyéb tudatmódosító szerek veszélyesnek címkézése csökken, különösen a kannabisszal kapcsolatban. A lemorzsolódással veszélyeztetett, hátrányos helyzetű fiatalokról jelen kutatásban nem lehet nyilatkozni, így az olcsó, az új pszichoaktív anyagok fogyasztásával kapcsolatban további vizsgálatok szükségesek. Hazai és nemzetközi tapasztalatok igazolják, hogy a valódi veszélyeztetett csoportok a periférián találhatóak, gyakran a társadalom látóterén kívül. A fiatal korosztály tekintetében a korai iskola elhagyás fokozza a szerhasználat kockázatát, amelyet csak komplex szakmaközi stratégia alkalmazásával lehet kezelni.

4.2. Pedagógusok körében végzett felmérés

A pedagógusoknak készített kérdőívet 109, a megyében dolgozó pedagógus töltötte ki, akik közül 72 % középiskolában tanított a lekérdezéskor. Az adatfelvétel a pedagógusok dilemmáira és motivációjuk megismerésére irányult.

A válaszadók a droghasználat gyanúja miatt keletkezett dilemmájukat leginkább a vezetőjükkel és kollégáikkal beszélik meg, miként a 4. számú ábra is mutatja.

4. számú ábra

Forrás: Dr. Erdélyi Ágnes – Pillanatfelvételek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében - kutatási anyag

Az erre vonatkozó kérdésből egyértelműen kitűnik, hogy a szülők bevonása minden bizonnyal már csak akkor történik, amikor konkrétummá válik a pedagógus feltételezése. Amennyiben azonban már droghasználatot észlel a tanár, akkor az egészségügyi szakemberek, vezetők, szülők és a rendőrség bevonását preferálják.

NYÍRKEF

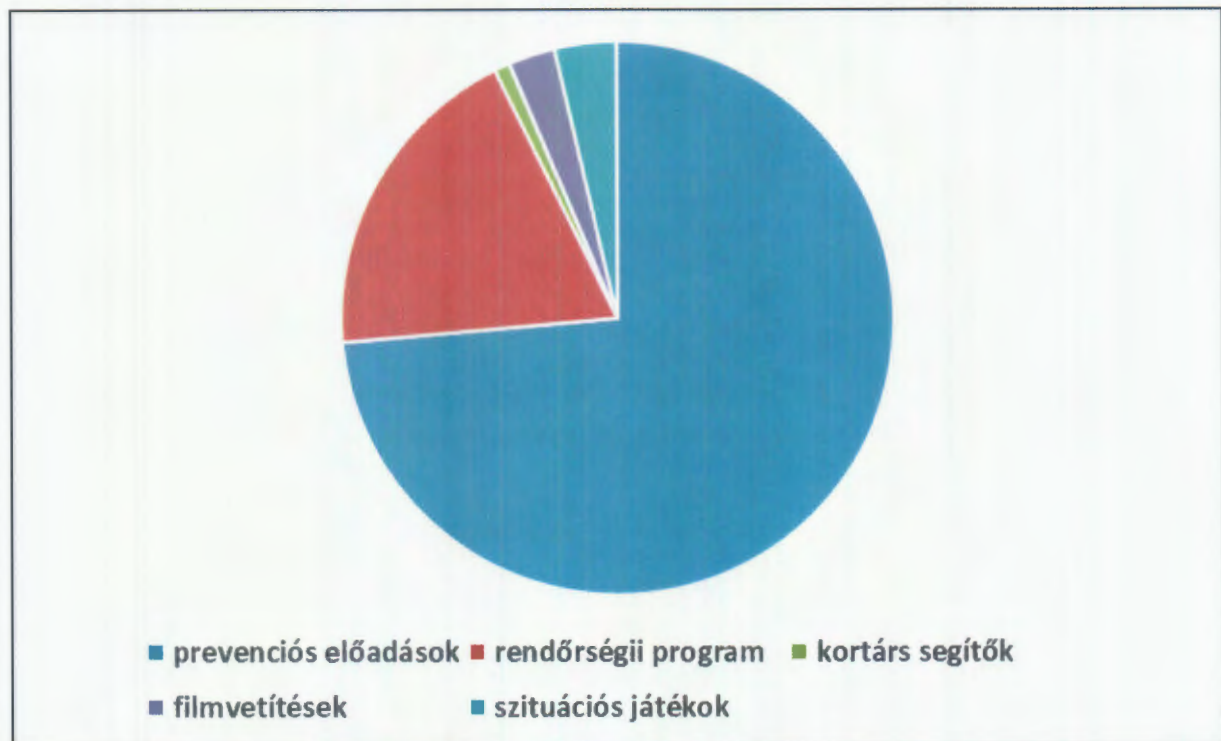
NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

A válaszadók 62 %-a nem tud az iskolában alkalmazott protokollról, amelyek alapján kezelni lehet a droghasználattal kapcsolatos problémákat. Többen bizonytalanok voltak a kérdés tekintetében, mert összemosták a rosszulétre alkalmazott eljárással, illetve a rendőrség DADA programjával. Protokoll hiányában a válaszolók 35,2 %-a nem tudja hogyan intézkedjen, ha szerhasználatot észlel. A többiek a szülőket, a vezetőt, vagy orvost értesítenék elsősorban.

A kutatásban együttműködő pedagógusok csaknem 88 %-a már a gyermek általános viselkedéséről észreveszi, ha a valaki tudatmódosító szer hatása alatt áll. További tünetekként sorolták fel a verejtékezést, szédülést, beszéd-zavart, kipirulást, a kipirosodott szemet és a tág pupillát. Véleményük szerint tünet lehet, ha a tanulmányi eredmény indokolatlanul leromlik, vagy depresszív tüneteket produkál a tanuló. Emellett oda kell figyelni az egészségi állapot változásra, mint például a fogyás, sápadtság, étvágytalanság, fáradtság.

Arra a kérdésre, hogy milyen drogprevenció működik az iskolában (5. számú ábra), a legtöbben az általános prevenció előadásokat (74 %) mondták. Jelentős arányban vannak jelen a rendőrségi programok (19 %). Kisebb szeletet tesz ki a filmvetítések és szituációs játékok által közvetített érzékenyítés, és sajnos elhanyagolható mértékben számoltak be kortárs segítő programokról.

5. számú ábra

Forrás: Dr. Erdélyi Ágnes – Pillanatfelvételek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében - kutatási anyag

Milyen lépéseket, intézkedéseket tartanak szükségesnek a pedagógusok a hatékonyabb prevenció érdekében? Legtöbben a következőket javasolták: több előadást, elrettentő példákat, gyógyult betegek hiteles beszélgetéseit, szülők bevonását, kortárs segítő képzését, tevékenység központú, pedagógiai módszereket, szabadidős foglalkozásokat, és ehhez szükséges több forrás biztosítását.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBITÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Összességében elmondható, hogy a lekérdezésben résztvevő pedagógusok fontosnak tartják az iskolai prevenciós programokat, valamint szükségesnek éreznék a programok bővítését, fejlesztését. A rendelkezésükre álló lehetőségekkel élve tájékozódnak a problémával kapcsolatban (média, szakirodalom), viszont konkrét esetekben, amikor tanulónál szerhasználatot észlelnek, tanácsalanságot, eszköztelenséget élnek meg. Fontosnak tartják a továbbképzések szervezését, ahol problémakezelési stratégiáik bővíthetnének.

5. Programok, események

5.1. Pályázati programok

Nyíregyháza MJV Önkormányzata által elnyert, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok működési feltételeinek biztosítására, és programjainak támogatására kiírt, KAB-KEF-17-A-26004 azonosítószámú, „Nyíregyháza MJV KEF koordináció fejlesztése” munkacímű projekt keretében, a működést elősegítő programsorozat valósult meg.

A projektnek három fő része volt:

- a) szakmai tanulmányút megvalósítása,
- b) II. Nyíregyházi Ifjúságkonferencia megszervezése,
- c) kommunikációs tréning tartása.

5.1.2. Szakmai tanulmányút

A pályázat keretében 2018. március 08-10. között valósult meg a tanulmányút, amely egyrészt a KEF koordináció fejlesztésére és szervezetek közötti tapasztalatcsere megvalósítására irányult, másrészt drogterápiás intézmények megismerésére. A projekt közvetlen célcsoportja 25 fő KEF munkacsoporttagokból álló szakember team, valamint közvetett célcsoport a KEF tagszervezetek szakemberei voltak. Bevonásuk a KEF szakmai elnök és a munkacsoport vezetőjén keresztül valósult meg, ezzel is elősegítve az egymás közötti kommunikáció erősödését.

A programelem célja az volt, hogy a tapasztalatszerzésre, illetve jó gyakorlatok megismerésére irányuló tanulmányút segítse elő a nyíregyházi KEF hatékonyabb munkavégzését. A szakmai tapasztalatok megosztása új kapcsolatok kialakítására, új erőforrások aktiválására alkalmas. A tanulmányút során együtt töltött idő alkalmas volt csapatépítésre, amely erősítette az együttműködést. Az utazás megszervezését az önkormányzat végezte. A program magában foglalta az utazás, szállás és félpanziós ellátás biztosítását.

Az önkormányzati koordináció megismeréséhez a Ferencvárosi KEF szervezetre esett a választás. A IX. kerületi KEF koordinátorral közösen összeállított szakmai tematika szerint, az önkormányzati munkán kívül két helyszín bemutatására nyílt lehetőség (H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér és a Kék Pont Alapítvány). A drogterápiás intézmények közül pedig a nagyhegyesi FORDULÓPONT Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye és a ráckeresztúri MRE KIMM Fiatalkorúak Drogterápiás Otthona volt az együttműködő partner.

Az utazás első napján, délelőtt a FORDULÓPONT Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézményében (4064 Nagyhegyes, 030/2 hrsz) fogadták a tagságot. Az intézményvezető és az ellátottak közösen

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

mutatták be az intézményt és az ott folyó szakmai munkát. A 10 férőhelyes rehabilitációs intézmény, az Észak-alföldi régióból önként jelentkező szenvedélybeteg férfiak számára nyújt ellátást. Rehabilitációs szolgáltatásait Debrecentől nem túl messze, csendes, nyugodt környezetben biztosítja. A stáb tagjai az orvos, pszichiáter, szociális- és mentálhigiénés munkatárs, felépült szenvedélybetegek. A rehabilitációs programban nagy szerepet kapnak az önkéntesek és önszorgító csoportok tagjai. A bekerülés feltétele az absztinencia, az önkéntesség és a függőség beismerése, önellátási és cselekvőképesség, valamint negatív bőrgyógyászati és érvényes tüdőszűrő-lelet. A terápiájuk alapja a „Portage” program, amely egy terápiás közösségi modell, ami hangsúlyozza az önszorgítás koncepcióját a pozitív kortárs-hatást és a családias légkört. A programjuk egy éves és három fő fázisra oszlik: izolációs szakasz, terápiás szakasz, kiléptető fázis.

Az izolációs szakaszban az első hónap a próbaidő, melynek végén a jelentkező, a közösség és a stáb is értékeli az eltelt időszakot. Ebben az időszakban a házirend megismerése, a napirend elsajátítása, és a beilleszkedés a fő feladat. Napirend szerinti rehabilitációs tevékenységek a ház körüli- és kerti munka végzése, valamint a saját lakókörnyezet tisztán tartása. A nap második felében jellemzően sport és szabadidős terápiás foglalkozásokat tartanak. Az izoláció jellemzően három hónapig tart, melyet a terápiás szakasz követ, amely során a lakók egyre több és felelősségteljesebb feladatokat kapnak. Ebben a szakaszban az ellátottaknak fokozatosan kimenő adható, és előre megbeszéltek szerint telefonálásra és látogatók fogadására is lehetőség van. Az ellátottak számára az utolsó, úgynevezett kiléptető szakasz, a jövőbeli élet előkészítését jelenti. Ekkor jellemzően albrélet és munkakeresés, önszorgító csoportok felkeresése zajlik.

A lakók őszintén és nyíltan beszéltek szenvedélybetegségeikről, sorsuk alakulásáról és jövőbeni céljaikról. Az intézmény szakemberei elköteleződtek a „Portage” program mellett, valamint szem előtt tartják az ellátottak közösségi szemléletének erősítését.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Kora délután, 13:30 - 16:00 között a Ferencvárosi Önkormányzat (1092 Budapest, Bakáts tér 14.) biztosított teret a Ferencvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységeinek megismerésére. A csoportot Kállay Gáborné alpolgármester asszony, KEF elnök fogadta, majd Rapi István ifjúsági- és drogprevenciós referens, Ferencvárosi KEF koordinátor tartotta meg a szakmai programot.

A Ferencvárosi KEF 2012-ben újult meg, elsősorban a Nemzeti Drogellenes Stratégiában elfogadott stratégiai célok megvalósulása érdekében, a lokális igényekhez igazítva. Ferencvárosi Drogellenes Stratégiát a Ferencvárosi Önkormányzat 2015-ben fogadta el, amely 2020-ig érvényben van. A KEF célja Budapest IX. kerületében, hogy olyan együttműködési rendszert alakítson ki, amely segíti a legális és illegális drogokkal összefüggő problémák megelőzését, valamint szakszerű, holisztikus, mentálhigiénés szemléletű kezelését.

A KEF-nek három munkacsoportja működik:

1. Prevenációs munkacsoport
2. Kezelés-ellátás és Rehabilitációs munkacsoport
3. Bűnmegelőzési és Közbiztonsági munkacsoport

A Prevenációs munkacsoport rendelkezik a legnagyobb tagsággal a KEF-en belül. Az állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek mellé integrálódtak a csoportba a kerület köznevelési intézményei. A munkacsoport alapelvei a folyamatközpontúság, a széles körű tájékoztatás, a teljes körű együttműködés. A munkacsoport által, az egészségfejlesztés és megelőzés területén meghatározott színterei a család, a köznevelési intézmények, kortárs csoportok, ifjúsági közösségek és a helyi közösség, szabadidő színtere. Rövidtávon megfogalmazott céljaik többek között a tematikus

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

ismeretterjesztő előadások, fórumok tartása, kortársi bázisok kialakítása, a kerületben működő, szabadidő hasznos eltöltését célzó programok számának növelése, szakemberek képzése és átfogó információs tárhely kialakítása a rendelkezésre álló prevenció programokról. Közép és hosszútávon megfogalmazott célok az új közösségi terek kialakítása, a kerületben működő ifjúsági programok, szolgáltatások számának növekedése, komplex prevenció iskolai és iskolán kívüli programok, valamint stabil prevenció, partneri együttműködés a kerületi köznevelési intézményekkel.

A Kezelés-ellátás és Rehabilitációs munkacsoport 4 szervezet együttműködése, amelynek prioritásai a felépülés-központú megközelítés, a gyermek- és fiatalok ellátása, az alacsony-küszöbű szolgáltatások működtetése és a rehabilitáció. Legfontosabb céljai a drog- és alkoholprobléma korai felismerését célzó iskolai és munkahelyi komplex jelzőrendszer kiépítése, intervencióval kapcsolatos érzékenyítő programok, közös szakmai workshopok, képzések szervezése és lebonyolítása, speciális szerhasználói csoportok számára új programok indítása, illetve a már meglévő programok fenntarthatóságának és stabil működésének biztosítása, szakemberek, új szervezetek bevonása. Hosszútávon a teljes, integrált addiktológiai ellátórendszer kiépülését szeretnék elérni a kerületben.

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági munkacsoportot öt szervezet alkotja, amely prioritásait a szabadidő eltöltés szinterei határozzák meg. Ilyenek például a biztonságos közösségi terek kialakítására való törekvés, vagy a biztonságosabb szórakozóhelyek működtetésének elérése. Céljai között szerepel a FEGYIŐK képviselőivel való kapcsolatfelvétel és egyeztetés a közbiztonságot, bűnmegelőzést érintő elképzeléseikről. A „park örökbefogadási” ötlet megvalósításának elősegítése, szakmai támogatása, ezáltal is kiszorítva a fogyasztói és terjesztői magatartásformákat adott időszakokra a parkokból. A rendőrség, polgárőrség erőforrásainak hatékonyabb elosztása az iskolák környékének védelme érdekében, a ferencvárosi szórakozóhelyek feltérképezése, biztonságosabb szórakozóhelyek feltüntetése, több utcai megkereső program működtetése. A szakemberek, közterület-felügyelők, polgárőrök, rendőrök számára rendszeres mentálhigiénés képzés szervezése.

Hosszú távú céljuk jól működő problémakezelési rendszer kialakítása, a kábítószerrel való visszaélések számának és a kábítószerrel való bűncselekményt elkövetők számának csökkentése.

Az önkormányzati koordináció nem „csak” a KEF számára előirányzott költségvetési támogatás biztosítását jelenti, hanem az önkormányzat segíti szervezni a munkacsoportok működését, a hasznos és racionális feladatvállalás megtervezését és megvalósítását. A KEF önkormányzati koordinációban következő tevékenységeket végzi:

- évi 5 ülés tartása (workshop típusú, tájékoztatáson, tapasztalatcserén alapuló ülések),
- havi rendszerességgel Párbeszéd Műhely, esetmegbeszélő csoport működtetése,
- az ifjúsági közösségi terekkel való szoros kapcsolattartás,
- kortárs-segítő és pedagógusoknak addiktológiai képzések szervezése,
- drogszemét gyűjtés,
- nagyrendezvények szervezése (AIDS-ellenes Világnap, diákmunka börze és prevenció nap, ifjúsági fesztivál),
- sportnapok, vígasságok szervezése,

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

- a Ferencvárosi Szociálpolitikai Kerekasztal szervezése,
- Kerületi Oktatási-Ifjúsági Kerekasztal működtetése,
- folyamatos prevenció foglalkozások működtetése.

Önkormányzat és a KEF tagság számára az itt tapasztalt attitűd példa- és iránymutató a jövőbeni munka végzéséhez.

Második nap reggel, a H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Térben fogadta a szakmai csoportot Báza Mosó László szakmai vezető. A Közösségi Tér a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága, Család és- Gyermekjóléti Központ alintézménye. A szolgáltatás már 2000-től működött a kerületben egy projekt keretében, és 2015-től végzik tevékenységüket közösségi térben. Az Iroda komplex formában kínál megoldást az iskolán, illetve munkahelyen kívüli, valamint az ott felmerülő, de nem megoldható problémákra (kábitószer-fogyasztás, bűnözés, párkapcsolati kérdések, szexualitás, konfliktuskezelés, agresszió).

Alapvető célok az információnyújtás (oktatással, álláslehetőségekkel, közérdekű és szociális információkkal, valamint információk szabadidős tevékenységekkel kapcsolatos), tanácsadások (egyéni, illetve csoportos, pszichológiai, életviteli, szociális) és klubok, csoportfoglalkozások (pl. Álláskereső Klub) tartása. A szolgáltatások ingyenesek, amelyeket a fiatalok önkéntes alapon gyakran alacsonyküszöbű ellátásban vehetnek igénybe. A szolgáltatások rendszeres monitoringja segíti a változó igényekhez igazítani a lehetőségeket. Mivel kollégák többsége fiatalokkal foglalkozik, ezért a korlátozott időkeret ellenére tudunk időt szakítani a tapasztalatcserére.

A délelőtti további részében, a Kék Pont Alapítvány szakmai munkájával lehetett megismerkedni, ahol Lencse Menyhért, szakmai igazgató-helyettes ambulanciavezető tartott tájékoztatót. Az Alapítvány szenvedélybetegségek megelőzése, kezelése és a függőségek által okozott ártalmak csökkentése érdekében végzi tevékenységét, egyaránt segítséget nyújtanak felépülőknek és droghasználóknak, de hozzátartozóknak és szakembereknek is.

A fővárosban két ambulanciát működtetnek, az egyik Ferencvárosban, másik Békásmegyeren található. Mindkét helyen szociális munkásokból, addiktológiai konzultánsokból, orvosokból, pszichológusokból, szociológusokból, jogászból és kommunikációs szakemberekből, illetve felépülő önkéntesekből álló csapatok dolgoznak. Ez a vegyes team elhivatottan dolgozik a

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

szenvedélybetegségek komplex rendszerében. Tevékenységükben a brit felépülés-központú modell kap hangsúlyt, amely a felépülők intenzív bevonásával történő szolgáltatásbővítést jelent. A modell abban tér el a hagyományos drogambulanciák tevékenységétől, hogy nem csupán egy egészségügyi-szociális intézmény, hanem oktatási, foglalkoztatási, kulturális, művészeti és sport tevékenységeket is befogadó terápiás centrum.

Délután a ráckeresztúri Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió, Fiatalokúak Droghatározás Otthona meglátogatására került sor. A szakmai tájékoztatót Orsolics Zénó programvezető tartotta a bentlakó fiatalok bevonásával közösen. Az Otthonban egy keresztyén háttérű, önségítő elemeket használó terápiás közösségi modellt, a rogersi non-direktivitást alkalmazzák már közel 30 éve. Az intézmény felszereltsége modern, tágas és családias környezet biztosítja felépülési folyamat nyugalmát. Az intézmény célja, hogy józanságon keresztül valósuljon meg a fiatalok életének felépítése, készségeik fejlesztése.

Terápiájuk lényege, hogy egy erősen strukturált közösségi életmódot alakítsanak ki, amelyben a pozitív pszichológia megoldáskereső szemlélet és a keresztyén értékek kifejeződnek. Az egyéni és csoportos foglalkozásokon lelkes, gyermekpszichiáter és szociális munkások dolgoznak a bentlakókkal. A munka célja a feltárás, az érzelmi támogatás, az önismeret elmélyítése és a gyógyulás segítése. A közösségi programok erősen meghatározzák a fiatalok napirendjét, minden napszaknak meg van a funkciója. Több önségítő csoport működik az intézményben, például a lakótársi megbeszélések, visszaesés megelőző csoport, valamint alkalmi csoportok (pl: konfliktuskezelő csoport, problémamegoldó ülések) és nagyon sok sportfoglalkozás tartanak, valamint mindennapos az esti áhítat. A terápiás koncepció fő gondolata az emberi értékek bemutatása és átadása, alapelvek a szeretet, tisztelet és elfogadás.

A fiatalok problémáik miatt tartósan kikerülnek a köznevelés rendszeréből. Erre a helyzetre reagált az intézmény tanoda jellegű foglalkozások beindításával, amelyben az alap tantárgyak mellett nagy szerepet kap a sport és a művészet (pl. zeneterápia).

Programjaikra teljesen jellemző, hogy folyamatosan törekszik a családdal, hozzátartozókkal való kapcsolat tartására, az iskolai tanulmányok folytatásának biztosítására, a pedagógusok, tanárok bevonására.

Az intézmény bemutatóba bekapcsolódó fiatalok meglepő őszinteséggel beszéltek problémáikról, a gyógyulási folyamat szakaszairól, nehézségeikről. Kommunikációjukban visszaköszönt az intézmény filozófiája, az önségítő elemek bemutatása.

5.1.3. Konferencia

A Nyíregyházi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a Nyíregyházi Ifjúsági Kerekasztallal közösen 2018. április 19-én rendezte meg a II. Nyíregyházi Ifjúságkonferenciát. A helyszínt a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kara biztosította.

A regionális rendezvény témája egyrészt az ifjúságot érintő aktualitások – kihívások, nehézségek, jó gyakorlatok –, másrészt az ifjúsággal foglalkozó helyi szervezetek programjainak bemutatása volt. A konferencia célcsoportja az ifjúsági munkával-, ifjúsággal foglalkozó szakemberek, valamint maga az ifjúság.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Dél előtt elsősorban a szakembereknek szánt plenáris előadások voltak:

- Prof. Dr. Csepeli György (ELTE Szociálpszichológia Tanszék professor emeritus): A digitális család
- Dr. Erdélyi Ágnes (a Szabolcs-Szatmár Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Sántha Kálmán Szakkórház osztályvezető főorvosa, KEF elnöke): Drogpolitikai helyzetkép Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében
- Dr. Kiss Ferenc (Nyíregyházi Egyetem, főiskolai tanár, tanszékvezető): Ifjúság és a fenntartható fejlődés

Délután a szekció ülésekre került sor:

1. interAction! - Migráció és társas kapcsolatok.
2. Sport és egészség.
3. A tagadástól a felépülésig – KEF szekció; Szekcióvezető: Dr. Erdélyi Ágnes (KEF), közreműködők: Tullner Gabriella, Fedor Zita, Türkné Berecz Emese, Jurás Ágnes, Antal Edit (Drogambulancia).
4. Bevezetés a gamifikáció világába - avagy hogyan motiváljunk a játékok erejével?

A konferencia kísérő programja a nagyszámú diákot megmozgató word café típusú workshop volt, amelyeken a következő témákkal találkoztak a fiatalok:

1. Partiszervíz
2. Lazulj és csatlakodj! -Interaktív játékok a közösségi aktivitásról
3. Tanulási technikák
4. Diákmunka
5. Közösségi média
6. Külföldi lehetőségek (önkéntes munka, tanulás)
7. Kultúra a XXI. században
8. Munkaerőpiaci elvárások

A konferencián mintegy 120 szakember, és több mint 100 diák vett részt. A rendezvény sikere hozzájárult, hogy a következő ifjúságkonferencia szervezése elkezdődjön.

5.1.4. Kommunikációs tréning

A tréning a tagság igénye alapján került a pályázati projektbe. A munkacsoport vezetők gondoskodtak a szakemberek bevonásáról, a pályázat pedig a tréner és a vendéglátás költségeit fedezték. A résztvevők a nap során fejlesztették interperszonális- és csoportok közötti kommunikációjuk minőségét, amelyet a KEF-en belül és napi munkájuk során eredményesen tudnak alkalmazni.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Az interperszonális és a munkacsoportok közötti kommunikáció fejlesztésére irányuló tréningre 2018. június 14-én, az önkormányzat sóstói üdülőjében került sor, 20 fő részvételével. Az egész napos foglalkozást Szilágyi-Bécsi Tímea, Bécsi Tímea Tréning Bt. ügyvezetője tartotta. A tréning tematikája két blokkot tartalmazott.

1.blokk: Csoport egység megteremtésének első lépése a közös misszió, vízió kidolgozása, együttműködés megalapozása.

Egy csoport központi eleme a küldetése, amely segít meghatározni a stratégiát, a kritikus sikertényezőket, az erőforrások csoportosításának prioritásait, az ügyfelek, a vezetők és az együttműködők elvárásainak kielégítését. A küldetés a válasz arra, hogy egy csoport, vagy egy egyén miért létezik, miért jött létre, mi a végső célja. A jól megfogalmazott küldetés átsegít a nehézségeken, értelmet ad a cselekvésnek. Segít a stratégia megvalósításában, hisz az együttműködők el tudják dönteni, mi is a végső cél, így a lényeges dolgokra tudnak koncentrálni, proaktívak (önálló és kezdeményező) lesznek és nem reaktívak (passzívok és utasításokra várók). A jól megfogalmazott küldetés segít az ügyfeleknek is a csoport és a „termékek” egyediségének meghatározásában (unique selling proposition). Egy küldetés megfogalmazása választ ad a következő nagy kérdésekre: Miért vagyunk mi itt, mi a célunk? Mit csinálunk, milyen tevékenységet folytatunk? Kinek nyújtjuk termékeinket, szolgáltatásainkat? Miben vagyunk egyediek (termék, a szolgáltatás, értékesítés módja terén).

Az együttműködés közös alapjainak lerakása városalapító játékon keresztül történt, amelyben a kommunikáció meghatározó elem volt. A feladat elvégzése során a résztvevőknek nagy hangsúly fektettek a konstruktív döntések meghozatalára, minden csoportban felszínre került a konstruktivitásra való törekvés.

2.blokk: A csapatok működési rendellenességei.

Amikor egy szervezet rendelkezik küldetéssel, vízióval és ezekhez alakított stratégiai tervvel, akkor a csapaton múlik annak végrehajtása. A működést öt rendellenesség befolyásolhatja, ami hatással van

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

a végeredményre is. Ez a blokk gyakorlatokon keresztül mutatta meg, hogy milyen rendellenességek vannak, ezekhez milyen jelek kapcsolódnak, s hogyan lehet kezelni ezen működési rendellenességeket.

A feladatban a csoportoknak együtt kellett működni egy közös cél elérése érdekében. Ez egy nehezebb feladatnak bizonyult, mert a rész cél kialakítása során együttműködők erőteljesen összezártak, kevésbé voltak készek kooperálni másokkal. Ez jól szemléltette a KEF munkacsoportok közötti kommunikáció gyenge minőségét, a csoportok izoláltságát, az információk eredménytelen áramoltatását. Megoldást, a közös problémák felismerése és a velük történő azonosulás jelentette. Ezt követően kialakult az egyének és csoportok közötti „MI” tudat, amely a megoldása lett minden problémának.

A tréning eredményeit teljesen sikeresnek értékelték a résztvevők, viszont a csoport további közös munka iránti igényt fogalmazott meg. Cél, hogy 2019-ben folytatása legyen a tréningnek.

5.2. Helló Nyíregyháza program

Nyíregyháza MJV Önkormányzata a „Helló Nyíregyháza” rendezvény keretén belül teret biztosított megjelenésre az ifjúsági korcsoportokkal foglalkozó szervezetek számára. Mivel az önkormányzat által létrehozott Ifjúsági Kerekasztal és KEF tagság között nagy az átfedés, így több KEF tagszervezet is képviselte magát a 2018. április 20-án megrendezett eseményen. A résztvevők az előző évekhez hasonlóan változatos programelemekkel színesítették a városi rendezvényt:

- Drogambulancia: információnyújtás és tájékoztatás a biztonságos bulizásról, a szer használatról, függőség kialakulásáról és kezelési lehetőségekről. Játékos kvízek és totók kitöltése, csoportos és egyéni beszélgetés biztosítása segítő szakemberekkel és volt szerhasználóval.
- Talentum Alapítvány: figyelemfelkeltő szórólapok osztása, tesztek kitöltése, játékos feladatokkal történő érzékenyítés. Egyéni beszélgetés biztosítása.
- Nyíregyházi Család- és Gyermejkölési Központ: tájékoztató anyagok biztosítása, információnyújtás, stresszoldó kézműves foglalkozások szervezése.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési és Közlekedésrendészeti Osztály és Nyíregyházi Rendőrkapitányság: prevenció programok bemutatása, részeg szemüveg kipróbálása, totók, játékos érzékenyítés.

5.3. Kábítószer-ellenes Világnap

A rendezvény, 2018. június 26-án, két helyszínen, két iskolai táborban (Sóstói Múzeumfalú, Kis Vakond Gyermektábor), több mint 200 gyermek bevonásával valósult meg. A rendezvény címe: „Tiszta életet élék!” volt, amely kifejezte az egészséges életmód mellett való kiállást, szemben az egészségkárosító szerhasználattal. Az önkormányzat nyomtatott- és elektronikus média segítségével népszerűsítette a rendezvényt, így szélesebb közönséghez jut el a világnap mondanivalója.

A résztvevő KEF tagszervezetek sokszínű programokat biztosítottak a gyermekeknek, akik számára különböző kreatív és szórakoztató feladatokon keresztül történt a felvilágosítás és az érzékenyítés. A rendezvény során kis értékű motivációs ajándékok kerülnek kiosztásra (kulcstartók, 0,2l dobozos gyümölcslevek).

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Résztevők és programelemek:

1. Sóstói Múzeumfalu, 4431 Nyíregyháza-Sóstófürdő, Tölgyes u. 1.

- Human-Net Alapítvány és Nyíregyházi Család- és Gyermejkölési Központ: „Játszani jó sátor” program, amely játékos formában érzékenyíti a gyermekeket a témában.
- Drogambulancia: Ismeretátadás és tájékoztatás gyermekeknek kidolgozott „társasjáték” segítségével.
- Adelante Alapítvány: EgySZER1 társasjáték.
- Egészségfejlesztési Iroda Nyíregyházi Járás: „Dohányzó Zsuzsi”, a dohányzás negatív hatásait bemutató szemléltetőeszköz.
- Sz-Sz-Bereg Megyei Rendőr-Főkapitányság és a Nyíregyházi Rendőrkapitányság: drokkereső kutya bemutató.

2. Kis Vakond Gyermecktábor, 4431 Nyíregyháza-Sóstófürdő, Szódaház u. 4-6.

- Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság: védőnők tartanak kiscsoportos foglalkozásokat. Részegszemüveg kipróbálása.
- Gyermekeinkért 16 Alapítvány: sportpoharas műhely, MediBall bemutató, táncház.
- Talentum Alapítvány: interaktív, játékos ismeretátadás. Újraélesztés bemutató.
- Új Nemzedék Nyíregyházi Közösségi Tér: Tech-ball bemutató, mint alternatív mozgásprogram bemutatása és kavicsfestés.
- Sz-Sz-Bereg Megyei Rendőr-Főkapitányság és a Nyíregyházi Rendőrkapitányság: drokkereső kutya bemutató.

A világnapi akció sikeresnek bizonyult, a szervezetek jól megosztották egymás között a feladatokat, amely nagymértékben hozzájárult a programelemek zökkenőmentes megvalósításához.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

5.4. Terepmunka

A KEF szervezetek saját tevékenységi körükön belül utcai felderítő munkát is végeznek, viszont 2018. október 19-én sor került egy közös szervezésű terepmunka megvalósítására. A monitorozás előzménye az volt, hogy visszajelzések alapján a város több lakótelepén is feltűntek szerfogyasztás hatásait mutató fiatalok. Az elbeszélések alapján növényi törmelékekre impregnált szintetikus kannabinoid fogyasztás feltételezhető, mert cigarettát szívó, majd rövid idő alatt erős bódult állapotot produkáló fiatalokról volt szó. Az esetek jelentős részében magányos, vagy két-három fős kis csoportban szívó emberekről számoltak be.

Az utcai, lakótelepi felderítő munka lényege a szakemberek és az utcán található kliensek közötti segítő kapcsolat kialakítása. Leggyakrabban a kliensek tájékoztatást kapnak ellátásokról és az igénybe vehető szolgáltatásokról, valamint a szakemberek motiválni próbálják őket a segítségnyújtás elfogadására, és a szolgáltatások igénybe vételére.

A péntek esti programhoz 3 szervezet szakemberei és az Új Nemzedék Közösségi Tér 12 fiatalos önkéntese csatlakozott. A csapat két részre oszlott, az egyik a Talentum Alapítvány és az Adelante Alapítvány szakemberei vezetésével a belvárost és a Continental Aréna környékét tekintették át, míg a másik csapat akcióterülete, a Periféria Egyesület munkatársai vezetésével, a Jósa város, Erdei tornapálya, Örökösödés és a Malomkerti részek voltak. Mivel fiatalos önkéntesek vettek részt a monitorozáson, így elsősorban a felderítés mellett az ő tájékoztatásukra helyeződött a hangsúly. Több helyszínen sikerült kisebb-nagyobb csoportokban összegyűlt fiatalokkal találkozni, de drogfogyasztásra utaló jeleket egyik csoport sem tapasztalt. A tagság a jövőben is tervezi a közös szervezésű felderítéseket.

5.5. A munkacsoportok KEF programjai

5.5.1. Kezelés-ellátás Munkacsoport

2018-ban folytatódott a Drogambulancia által jegyzett Hozzá tartozói csoport, amely hetente, szerda délután várja a szenvedélybetegek hozzátartozóit. A csoport működése lehetővé teszi, hogy a tagjai felismerjék, hogy problémáikkal nincsenek egyedül. Egymás tapasztalatait meghallgatva, könnyebb megoldásokat lehet keresni az előttük álló problémák megoldásához, mintha ezt egyedül, mindenkitől elszigetelten tennék. A csoport megértő és biztonságos légkörben teszi lehetővé, hogy a tagok beszélni tudjanak problémáikról, küzdelmeikről, és sikereikről. A hozzátartozók tájékoztatást

Ciklus

kaphatnak és ismeretekhez juthatnak a szenvedélybetegségek fajtáival kapcsolatban, szakmai segítséget kaphatnak nehézségeik, félelmeik leküzdésében, megoszthatják egymással tapasztalataikat, aggodalmaikat. A csoportmunka segítségével megtapasztalhatják az önsegítés erejét, és közös sikereket élhetnek meg, valamint szakemberek segítségével dolgozhatnak azon, hogyan tanuljanak meg jól segíteni hozzátartozóiknak.

2018. április 24-én Drog-fókuszcsoporthoz tartozó megbeszélésen vett részt a munkacsoport az Állami Egészségügyi Ellátó Központ szervezésében, mely rendezvény az Ifjúságpszichiátriai ellátórendszer fejlesztésével foglalkozott.

2018. május 24-én World café címmel megvalósított rendezvényen vettek részt az Állami Egészségügyi Ellátó Központ szervezésében, melynek központi témája a Gyermekek és ifjúságpszichiátriai, addiktológiai és mentálhigiénés ellátórendszer infrastrukturális feltételeinek fejlesztése volt.

2018. június 7-én a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán megrendezett Védőnői Továbbképzésen drogreprevenációs előadás megtartásával, és a Drogambulancia szolgáltatásainak bemutatásával színesítették a Kar szakmai programját.

Az egészségügyi szakellátásban megjelent esetek alakulásáról a Nyíregyházi Drogambulancia adatai adnak képet korosztálytól függetlenül.

Drogfogyasztás miatt ellátásban részesültek száma 2018.01.01-2018.11.30-ig:

- Drogfogyasztás miatt elterelésben részesültek száma: 111 fő / Esetszám: 757 /
- Drogfogyasztás miatt szakambulancián kezeltek száma: 128 fő / Esetszám: 280 /
- Drogfogyasztás miatt kórházi kezelésben részesültek száma: 75 fő / Esetszám: 115 /

5.5.2. Prevenációs Munkacsoport és a Közösségi Együttműködés Munkacsoport

2018-ban sajnálatos változás történt a munkacsoport vezetésében. Verebélyiné Tóth Marianna a prevenációs munkacsoport vezetője 2018. májusában elhunyt. Pedagógusként évtizedekig hivatástudattal végezte a felnövekvő ifjúság védelmében a prevenációhoz kapcsolódó feladatokat saját intézményében, városi és megyei szinten is. A Nyíregyházi Kábítószer Egyeztető Fórum megalakulásától kezdve színvonalas és példaértékű munkát végzett az elnökség tagjaként, a prevenációs munkacsoport vezetőjeként.

2018. május 28-án, a KEF vezetői ülésén Dr. Erdélyi Ágnes KEF elnök az SZMSZ alapján javaslatot tett a Prevenációs Munkacsoport vezetőjére. Az általa javasolt személy Szilágyi Pálné, a Nyíregyházi Arany János Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium pedagógusa. Évek óta Verebélyiné Tóth Marianna pedagógus- és civil kollégájaként dolgozott a prevenációs csoportban. A jelenlévő tagság egyhangúlag elfogadta a javaslatot.

A munkacsoportok aktív szervezői voltak az önkormányzati KAB-KEF pályázat megvalósításában és az önkormányzati rendezvényeken. A 2018. szeptemberi ülésen a tagok egy figyelemfelkeltő, tájékoztató szórólap készítéséről döntöttek, melyet a jövőben a fiatalok eléréséhez használhat fel a szervezet. A kiadvány lényegét kiemelő, érthető üzeneteivel, képi megjelenítéseivel a biztonságos szórakozásra hívja fel a figyelmet, illetve tájékoztatást nyújt a segítségkérés-és adás lehetőségeiről.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBITÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

5.5.3. Kínálatcsökkentési Munkacsoport

A munkacsoport szorosan együttműködött a Prevenációs munkacsoporttal az előbb bemutatott programokon keresztül. Emellett több sikeres akciót sikerült végrehajtaniuk, amely során több személyt sikerült eljárás alá vonni kábítószer terjesztés kapcsán.

A Rendőrség, a Polgárőrség és a Közterület felügyelet munkatársai közös szolgálatokat látnak el, amely során azokon a területeken van megerősítve a jelenlét, ahol szórakozó helyek találhatóak, továbbá ahol az ilyen jellegű jelenlétre igény van.

A munkacsoport részéről folyamatosan kerülnek megtartásra az általános és középiskolákban, illetve a szülők részére interaktív drogprevenációs előadások.

2014 óta a rendőrség állományán belül drogprevenációs összekötő tisztek foglalkoztatása történik, akik a 12-18 éves gyermekeket nevelő szülőknek, családtagjaiknak közvetlen tájékoztatását tartanak a kábítószer-fogyasztás kockázatairól, büntetőjogi következményeiről. A tisztek havonta egy alkalommal fogadóórán, illetve kéthetente telefonos ügyelet útján segítik tanácsokkal, információkkal az őket felkereső szülőket.

Folyamatos a rendőrség részéről biztosított OVI-ZSARU program, az általános iskolásoknak szóló DADA program és a középiskolákban tartott ELLEN-SZER program. A középiskolákban működtetett iskolai bűnmegelőzési tanácsadó program célja a folyamatos kapcsolattartás az iskola, a tanácsadó rendőrtiszt és az egyéb gyermekvédelmi szervek között, illetve a helyi sajátosságokat szem előtt tartó tematika alapján oktatás diákok és pedagógusok részére.

6. Tervek

A KEF a jövőben is alapfeladatának tekinti a városban lakók életminőségének javítását, a drogprobléma társadalmi hatásainak mérséklését, a lakosság életminőségének javítását. Részcélként jelenik meg a Fórum szerepvállalásának és koordinációs tevékenységének a növelése valamint az együttműködések erősítése: a családon (szülők-gyermekek-különböző generációk), a kortárscsoporton és az iskolán (pedagógusok-diákok-iskolai egészségügyi szolgálat) belül, továbbá a területen működő különböző közösségek és intézmények között. További cél csökkenteni a drogokhoz való hozzáférhetőséget, valamint azok használatából és árusításából fakadó egyéni és társadalmi kockázatokat, ártalmakat.

A KEF 2019-ben is törekszik új együttműködések kialakítására, a meglévő kapcsolataik fenntartására, a jelzőrendszer erősítésére. A hamarosan kihirdetésre kerülő Nemzeti Drogellenes Stratégia 2019-2020 évekre vonatkozó szakpolitikai programját szem előtt tartva szervezi tevékenységét.

A KEF szervezetei aktív közreműködői önkormányzatunk KAB-KEF-18-A-26301 azonosítószámú, „Tudáskészlet és munkamódszerek fejlesztése a NYÍR-KEF-ben” című projekt keretében, amelyben tavasszal workshop típusú tudásbővítések valósulnak meg, KEF ifjúsági klub szerveződik és szakmai konferencia „Fiatalkori bűnelkövetés kapcsolata a szenvedélybetegségekkel” címmel. Áprilisban a KEF aktív közreműködője lesz a III. Nyíregyházi Ifjúságkonferenciának, valamint a Helló Nyíregyháza rendezvénynek.

NYÍRKEF

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUMA

Júniusban tervben van egy Kábítószer-ellenes világnapi rendezvény megrendezése, valamint a megyei KEF találkozó megszervezése.

Egész évben folytatódik a korábbi években elindított iskolai prevenciós program, valamint a kortárssegítő csoportok létrehozásának elősegítése. A fiatalokat célzó programokkal szinkronban a szülők bevonása is szükségessé vált, mivel fontos a felnőttek kábítószerrel kapcsolatos ismereteinek bővítése, és tanácsadás biztosítása, a szülői csoport működtetése.

7. Összegzés

A KEF tagjai elsősorban a gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervezetek (önkormányzati és civil szervezetek), oktatási intézmények, rendőrség, hivatásos pártfogók, gyámhivatal stb., tehát mindazok, aki észlelhetik a problémát, akik rendszeres kapcsolatban állnak a gyermekekkel, fiatalokkal, a leginkább veszélyeztetett célcsoporttal. A munkacsoportok tevékenységeik végzése során nagy figyelmet fordítanak a párhuzamosságok elkerülésére és a partnerség erősítésére, kommunikációjuk fejlesztésére.

A 2018. évre vállalt cselekvési tervben megfogalmazott feladatok nagyrészt megvalósultak. A KEF keresi a folyamatos fejlődés lehetőségét, adoptálja a városhatáron túli szakmaközi kapcsolatok útján szerzett tapasztalatokat, valamint helyi és regionális szinten is nagy lépést tett az ismertségének, elismertségének növelése érdekében. A KEF tagja az országos Kábítószerügyi Tanácsnak, amely kapcsolattartó szerepet tölt be az Emberi Erőforrások Minisztériuma Nemzeti Drogmegelőzési Koordinációs Osztályával és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyegyenlőségi Főosztály Drogmegelőzési Programok Osztályával. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokat összefogó online felület a <http://kef.hu/> oldalon érhető el.